

Gode planer for at sikre fagligt fokus

Hvordan styrker man bedst borgernes muligheder for at deltage i sociale aktiviteter – på og uden for deres botilbud? På botilbuddet Hedebo arbejder man systematisk med at lave indsatsplaner, hvor både ledere, medarbejdere og beboere er med ombord.

At skabe fællesskab og godt liv

På botilbuddet Hedebo har beboere og medarbejdere et ønske om at øge beboernes deltagelse i sociale fællesskaber og aktiviteter både i og uden for botilbuddet. Derfor har hele huset igennem længere tid arbejdet systematisk med at skabe fællesskaber og aktiviteter.

Ledere, medarbejdere og beboere har sammen taget ansvar for, at beboerne på Hedebo sætter ord på deres ønsker og drømme, og får hjælp til, at de realiseres. Hovedopskriften på den gode og vellykkede indsats er en fælles indsatsplan.

Beboernes drømme i førersædet

Hedebo fik idéen til at lave en indsatsplan i forbindelse med, at botilbuddet deltog i et udviklingsforløb med Socialstyrelsen.

Deres ønske var at arbejde mere recovery-orienteret ved systematisk at sætte beboernes drømme og

ønsker i førersædet – og at få udviklet nogle arbejds-gange i huset, der kunne omsætte visioner til handling. Altså at få skabt en faglig retning, der kunne sikre, at udviklingen af de gode idéer og nye tiltag på Hedebo fik et fast anker og et vedholdende fokus.

Hedebos faste anker er indsatsplanen. Planen indeholder en række tiltag, der kan hjælpe beboerne med at deltage i aktiviteter og fællesskaber på og uden for bostedet, og en plan for, hvordan alle tiltagene kommer til at leve.

Indsatsplaner som styringsredskab

Hedebo startede med at danne en implementerings-gruppe bestående af en områdeleder, en afdelingsleder, en udviklingskonsulent, fem medarbejdere og to beboere. Gruppen formulerede sammen Hedebos indsatsplan. På den måde blev hele indsatsplanen samskabt af både ledere, medarbejdere og beboere.

Indsatsplanen har et formål og tre delmål. Til hvert delmål beskrev gruppen desuden: Aktiviteter

Hedebo

Botilbuddet Hedebo i Brønderslev er et privat socialpsykiatrisk botilbud efter servicelovens § 107 og § 108. Botilbuddet har 36 lejligheder og en akutstue.

(hvad skal der gøres), ansvarlig (hvem er ansvarlig for aktiviteten), tid (hvornår gøres det) og status (er aktiviteten gennemført).

En aktivitet kan være at undersøge, hvilke fritidstilbud der findes i kommunen og nabokommuner, eller at få netop den information videre til de beboere, der drømmer om at gå til et fritidstilbud.

Hedebo's gruppe mødes i dag cirka en gang i kvartalet og gør status på, om aktiviteterne er gennemført, ved at markere med grøn, gul eller rød farve i indsatsplanen.

Erfaringen er, at indsatsplanen er et godt styringsredskab til at holde fagligt fokus. Alt står i planen, så det er nemt at overskue og gå til for alle. Og der er møder i kalenderen året ud, så planen, aktiviteterne og visionerne ikke går i glemmebogen.

Derudover har Hedebo:

- Nedsat et aktivitetsudvalg af beboere og to medarbejdere, som arrangerer aktiviteter. Udvalget er opmærksomt på at skabe nogle forskelligartede aktiviteter.
- Afdækket de enkelte beboeres ønsker til aktiviteter og sociale fællesskaber ved at bruge redskabet 'Recovery-fortællinger'. Redskabet er justeret, så det indeholder spørgsmål, der specifikt omhandler aktiviteter og sociale fællesskaber.

Hvad har været svært?

Det har taget tid at få afdækket alle beboernes ønsker til aktiviteter og fællesskaber. Nogle beboere ønsker bare at være i fred.

Det har personalet respekteret, men har også forsøgt at åbne op for, at beboeren kunne begynde at drømme om nye ting at tage sig til. Her har fællesskabet haft en betydning. Når flere og flere beboere laver flere aktiviteter, smitter det af på de øvrige beboere. Nogle beboere har også støttet andre i at deltage i forskellige aktiviteter. Det har medført, at de fleste i dag gør noget, de ikke gjorde for et halvt år siden.

Hvad nu?

Hedebo oplever, at udviklingsforløbet har givet dem en træningsbane, hvor medarbejdere og beboere kan tale om og øve forskellige aktiviteter, som øger det recovery-orienterede rehabiliterende arbejde.

Indsatsplanen opleves som et godt redskab til at planlægge og sætte aktiviteterne i system, så de skaber sammenhæng med alle de øvrige aktiviteter i tilbuddet. Og planen sikrer, at aktiviteterne bliver til noget og skaber værdi for tilbuddet.

De aktiviteter, der blev sat i søen for at opnå målet om, at flere skal deltage i sociale fællesskaber uden for Hedebo har betydet, at flere benytter sig af aktivitetsmuligheder i og uden for kommunen i dag. Flere af beboerne gør i dag eksempelvis brug af BIFOS (Brønderslevs idrætsforening drevet af og for mennesker med sindslidelse).

Casen er skrevet af Socialt Udviklingscenter SUS for Socialstyrelsen, oktober 2022.

3 gode råd til andre

✓ **Gab ikke over for meget**

Sørg for at udvælge nogle initiativer, som understøtter og styrker det, jeres tilbud i forvejen gør. Lad være med at indføre nye elementer, som kræver flere ressourcer, end I har.

✓ **Udpeg en tovholder**

Det har skabt fremdrift, at Hedebo har haft en tovholder til at facilitere arbejdet, koordinere møderne og designe og følge op på indsatsplanen. En tovholder kan styre retningen og gøre implementeringen af de nye initiativer let, så ledelsen kan koncentrere sig om at lede.

✓ **Prioritér, hvad der er vigtigst gennem afprøvning**

Ikke alle prøvehandlinger skal forankres, men det er en god idé at afprøve forskellige initiativer. Det er først, når man afprøver tingene i virkeligheden, at man finder ud af, hvordan de virker, og om det er realistisk at indføre dem.

På vej mod en mere recovery-orienteret rehabiliterende praksis

Botilbuddet og bostøtte Voksenbogen er et af landets 72 socialpsykiatriske tilbud, der over tre år har samarbejdet med Socialstyrelsen om at udvikle en mere recovery-orienteret rehabiliterende praksis.

På tværs af udviklingsforløbene i de socialpsykiatriske tilbud er erfaringerne, at især tre forhold er vigtige for at lykkes:

- ✓ **Tydelig ledelse:** Ledelsen skal udstikke retning, sikre vedvarende fokus og inddrage medarbejdere og borgere løbende.
- ✓ **Brug af prøvehandling:** Systematisk arbejde med at planlægge, gennemføre og lære i forhold til, hvad der fungerer henholdsvis ikke fungerer i en udvikling af praksis.
- ✓ **Fokus på forankring:** Forankring af udviklingsarbejdet er en forudsætning for udvikling af kvaliteten på den lange bane.

En række tilbud har delt deres konkrete erfaringer fra udviklingsarbejdet med at styrke kvaliteten i deres tilbud – til inspiration for andre. Du kan læse om, hvordan de konkret har grebet det an, hvad de har fået ud af det, hvad der har været hjælpsomt, og hvad der har været svært, her:

www.socialstyrelsen.dk/recovery-orienteret-rehabilitering

Udviklingsarbejdet i de socialpsykiatriske tilbud er en del af et større initiativ 'En styrket indsats i kvaliteten i socialpsykiatrien' (2019-22). Initiativet skal understøtte et bredt kvalitets- og kompetenceløft af socialpsykiatrien og dermed en bedre indsats til mennesker med psykiske vanskeligheder.

Find materiale

Socialstyrelsen har udarbejdet en række materialer, som ledere og medarbejdere kan bruge til at understøtte og udvikle en recovery-orienteret og rehabiliterende praksis.

Find anbefalinger, e-læring, redskaber og film på:
www.socialstyrelsen.dk/recovery-orienteret-rehabilitering

Hvad er recovery-orienteret rehabilitering?

Recovery-orienteret rehabilitering er en faglig tilgang, der har fokus på at understøtte borgernes muligheder for at komme sig og leve et så meningsfuldt og selvstændigt liv som muligt. Socialstyrelsen tager udgangspunkt i otte principper for recovery-orienteret rehabilitering. Principperne er forbundne og beskriver tilsammen en praksis, hvor borgernes håb, ønsker og drømme for fremtiden er omdrejningspunktet for indsatsen.

1. Tag udgangspunkt i borgernes håb, ønsker og drømme
2. Fokusér på borgernes ressourcer
3. Inddrag borgernes netværk og de almene fællesskaber
4. Mød borgerne med åbenhed, tillid og respekt
5. Hjælp borgerne så tidligt som muligt
6. Arbejd koordineret med borgernes samlede livssituation
7. Følg op, så indsatsen altid er den rette
8. Brug viden og metoder, der virker